

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe ale naturii și agroecologie

CURRICULUM

la unitatea de curs

EVALUAREA STRATEGICĂ DE MEDIU

Ciclul II - studii superioare de master

Codul și denumirea domeniului general de studii: 052 Științe ale mediului

Codul și denumirea domeniului de formare profesională la ciclul II: 0521 Științe ale
mediului

Denumirea programului de master: Ecologie aplicată

Forma de învățământ: Învățământ cu frecvență

Autor:

lect. univ., dr. Lucia MACRII

Bălți, 2025

Curriculum-ul la unitatea de curs *Evaluarea strategică de mediu* a fost discutat și aprobat în ședința Catedrei de științe ale naturii și agroecologie.

Procesul-verbal nr. 1 din 26.08.2025.

Șeful Catedrei de științe ale naturii și agroecologie

V. Capcelea conf. univ., dr. Victor CAPCELEA

Analizat și recomandat în ședința Comisiei metodice a Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Procesul-verbal nr. 1 din 07.10.2025.

Președinta Comisiei metodice a Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Lidia Popov conf. univ., dr. Lidia POPOV

Discutat și aprobat în ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Procesul-verbal nr. 2 din 15.10.2025.

Decana Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Ina Ciobanu conf. univ., dr. Ina CIOBANU

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI

Informații de identificare a cursului

Facultatea: Științe Reale, Economice și ale Mediului

Catedra: Științe ale naturii și agroecologie

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 052 Științe ale mediului

Codul și denumirea domeniului de formare profesională la ciclul II: 0521 Științe ale mediului

Denumirea programului de master: Ecologie aplicată

Denumirea unității de curs: Evaluarea strategică de mediu

Administrarea unității de curs

Codul unității de curs	Nr. de credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor			Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Seminar	Studiu individual		
S.03.A.022	6	180	24	24	132	Examen	Română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: Anul II, Semestrul 3.

Forma de organizare a învățământului: Învățământ cu frecvență.

Regimul unității de curs: Opțională.

Categoria formativă: De specialitate.

Informații referitoare la cadrul didactic

Lucia MACRII, doctor în științe agricole, lector universitar la Catedra de științe ale naturii și agroecologie, absolventă a Universității Agrare de Stat din Moldova, specialitatea Ecologia și protecția mediului ambiant (2008), Facultatea de Agronomie. Studiile postuniversitare, prin doctorat, au fost realizate în cadrul Universității Agrare de Stat din Moldova la specialitatea agroecologie (2015), simultan activând în calitate de asistent și lector universitar la Catedra de Agroecologie și Știința Solului ale aceleiași universități. A fost implicată în diverse proiecte internaționale (în colaborare cu România) și instituționale de stat. Este autoare a circa 20 de articole publicate în reviste/culegeri naționale și internaționale.

Domenii de interes științific: probleme actuale de cercetare în științe ale mediului, cercetarea indicilor fizici și fizico-mecanici ai solului în agroecosisteme.

Birou: Catedra de științe ale naturii și agroecologie, corpul V, aula 592, număr de telefon de serviciu: 023152351.

E-mail: lucia.macrii@usarb.md

Orele de consultații: conform graficului afișat pe pagina online a catedrei (inclusiv email, Viber, Google Meet).

Integrarea unității de curs în programul de studii

Unitatea de curs *Evaluarea Strategică de Mediu* (ESM) este o componentă importantă într-un program de studii Ecologie aplicată, pentru că oferă viitorilor specialiști o înțelegere aprofundată a modului în care politicile, planurile și programele pot influența mediul și cum se pot integra măsuri de protecție a mediului în procesul decizional strategic. Obiective de bază ale unității de curs sunt: înțelegerea conceptului de Evaluare Strategică de Mediu și a cadrului său legislativ; dobândirea abilităților de a analiza impactul asupra mediului al planurilor și programelor; formarea competențelor de elaborare a unui raport ESM; integrarea principiilor dezvoltării durabile în planificarea strategică.

Unitate de curs *Evaluarea Strategică de Mediu* se bazează pe competențele obținute din ciclul de licență și prin studierea unităților de curs anterioare: Monitoringul agroecologic, Gestionarea și protecția biodiversității, Monitoringul integrat al mediului, Starea ecologică și protecția mediului, Probleme actuale de cercetare în științe ale mediului ș.a. Competențele obținute în cadrul cursului vor servi ca suport la realizarea Practicii de specialitate și a tezei de master.

Exigențe și competențe prealabile:

- Identificarea și argumentarea problemelor de mediu;
- Introducere în drept — noțiuni generale despre drept, ramuri principale, surse de drept;
- Înțelegerea modului în care funcționează instituțiile publice și procesele decizionale la nivel local și național;
- Noțiuni generale despre mediul înconjurător — concepte de bază privind mediul, componentele sale și importanța protecției mediului;
- Cunoașterea problemelor globale ale omenirii și cauzele acestora.

Competențe generale și profesionale dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe generale:

CG1. Operarea eficientă cu date și informații referitoare la probleme/situații concrete de mediu

Competențe profesionale:

CP 1. Analiza bazelor de date referitoare la problema/situația de mediu în contextul politicilor de mediu actuale

Rezultatele învățării ale unității de curs

Competențe	Rezultate ale învățării conform nivelului CNC Absolventul la atribuirea calificării poate:
CG1.	1. selecta date, informații și acte normative utile pentru identificarea problemei/situației de mediu 2. evalua critic justificările și argumentele ce însoțesc informațiile și datele de mediu pentru problema/situația analizată 3. formula exact problema de mediu și identifica instrumentele necesare pentru o abordare complexă și soluționarea acesteia
CP1.	10. aplica bazele de date existente pentru analiza problemei/situației de mediu în anumite cazuri concrete 11. evalua impactul diferitor factori asupra mediului pentru evidențierea rolului fiecăruia în crearea problemei/situației de mediu 12. dezvolta metodele și procedeele de prelucrare și evaluare a conținutului informațional despre situația de mediu în vederea asigurării unei dezvoltări sustenabile 13. explica cauzele apariției problemei/situației de mediu permițând altora să aplice rezultatele pentru investigațiile sale

Conținuturile unității de curs

Nr. d/o	Prelegeri	Nr. ore	Seminare	Nr. ore
1.	Introducere în Evaluarea Strategică de Mediu	2	Scopurile, obiectivele și subiectele Evaluării Strategice de Mediu	2
2.	Evaluarea Impactului asupra Mediului comparativ cu Evaluarea Strategică de Mediu	2	Deosebirile dintre Evaluarea Impactului asupra Mediului și Evaluarea Strategică de Mediu	2
3.	Subiecții Evaluării Strategice de Mediu		Subiecții și rolul lor în procesul Evaluării Strategice de Mediu	2
4.	Etapele procesului de Evaluare Strategică de Mediu	2	Conținutul etapelor procesului de Evaluare Strategică de Mediu	2
5.	Metodologii și instrumente utilizate în Evaluarea Strategică de Mediu	4	Aspecte metodologice și instrumentele aplicate în Evaluarea Strategică de Mediu	4
6.	Aplicarea practică a Evaluării Strategice de Mediu	2	Modalitățile de aplicare în practică a Evaluării Strategice de Mediu	2
7.	Evaluarea Strategică de Mediu și alte instrumente de politici publice	2	Caracteristica Evaluării Strategice de Mediu și alte instrumente de politici publice	2
8.	Evaluarea Strategică de Mediu în cadrul Uniunii Europene	2	Modalitatea Evaluării Strategice de Mediu în cadrul Uniunii Europene	2

Nr. d/o	Prelegeri	Nr. ore	Seminare	Nr. ore
9.	Evaluare strategică de mediu la nivel național	4	Particularitățile evaluării strategice de mediu la nivel național	4
10.	Consultarea și participarea publicului la evaluarea strategică de mediu	2	Rolul consultării și participării publicului la evaluarea strategică de mediu	2
	Total	24		24

Strategii de predare și învățare

Pe parcursul studierii unității de curs vor fi folosite următoarele strategii: expunerea, prelegerea interactivă, lucrul în echipă, videoconferință, platforma MOODLE, studiul de caz, proiectul, demonstrația, conversația euristică, problematizarea, brainstorming-ul, studiul individual, aplicație practică de teren, lucrul cu manualul și textul științific, învățarea prin filmul didactic și înregistrări audiovizuale.

Activități de lucru individual al studentului

Lucrul individual ghidat de profesor va include studiul suplimentar al materialelor din cadrul cursului, din suportul informațional al cursului și realizarea proiectelor repartizate. Tematica studiu individual se distribuie la prima oră de seminar. Masterandul este obligat până la finele semestrului să prezinte public în cadrul seminarelor două lucrări individuale în formă de prezentări PPT, fiecare fiind apreciată separat cu o notă (L_{i1} , L_{i2}).

Tematica orientativă pentru lucrul individual:

1. Aplicarea Evaluării strategice de mediu în planificarea teritorială
Studiu de caz: Planuri Urbanistice Generale sau regionale.
2. Evaluarea strategică de mediu în politicile de transport/energie/agricultură/turism
Alegerea unui sector concret și analiza modului în care ESM influențează deciziile strategice.
3. Metode și instrumente utilizate în ESM: matrice de impact, GIS, scenarii alternative
Prezentarea și compararea metodelor de analiză a efectelor cumulative și indirecte.
4. Participarea publicului și factorilor interesați în procesul de ESM
Analiza mecanismelor de consultare și a importanței transparenței decizionale.
5. Studiu de caz: aplicarea ESM pentru un plan național sau regional concret
Ex.: Strategia Energetică a Republicii Moldova, Planul Național de Gestionare a Deșeurilor etc.
6. Indicatori de mediu utilizați în monitorizarea implementării ESM
Propunerea unui set de indicatori pentru urmărirea efectelor unui plan sau program.

Cerințele de redactare a prezentărilor elaborate într-un procesor de prezentări electronice (PowerPoint):

1. Primul slide să conțină textul **Proiect la cursul universitar EVALUAREA STRATEGICĂ DE MEDIU**, Numele, prenumele vostru, grupa și Numele, prenumele profesorului, grad științific și didactic.
2. Al doilea slide să conțină **Tema comunicării**.
3. Al treilea slide va conține Planul comunicării (**Plan**) în formă de listă numerotată.
4. Planul conține în mod obligatoriu **Introducere** la tema selectată și câteva puncte referitor la temă care formează corpul prezentării.
5. În **Introducere** se prezintă succint tematica, scopul, obiectivele lucrului individual.
6. Conținutul în formă de text se prezintă succint, în propoziții scurte și clare.
7. La toată prezentarea să fie același **Design** (e de dorit unul Clasic).
8. Formatarea datelor din toate slide-urile, Times New Roman, denumirile 36 pt, textul de bază, 24 pt.
9. În mod special va fi apreciată informația prezentată în formă de imagini, tabele, forme, diagrame, scheme create personal din forme și grupate, SmartArt-uri etc., de asemenea va fi apreciată prezentarea în care datele vor fi formate corect la nivel de caracter și la nivel de alineat.
10. Penultimele două slide-uri vor conține **Concluzii** și **Recomandări** (în slide-uri aparte).
11. În orice tabel, diagramă, schemă, formă, SmartArt, scheme din forme etc. textul să fie formatat la fontul Times New Roman, iar mărimea la necesitate.
12. Ultimul slide să conțină un text artistic: **Mulțumim pentru atenție!**

Criteriile și procedura de evaluare a prezentărilor elaborate, de către studenți, într-un procesor de prezentări electronice (PowerPoint):

Nr. d/o	Criteriul	Puncte
	Respectarea normelor de tehnoredactare	5
	Corectitudinea materialului prezentat	5
	Total	10

Nota pentru prezentare este echivalentă cu suma punctelor acumulate

Studiul individual ghidat de profesor va include consultații suplimentare pentru masteranzii care întâmpină dificultăți la realizarea sarcinilor de studiu, organizarea ocupațiilor cu utilizarea formelor interactive (discuții), lucrărilor de control etc.

Lucrul individual al masterandului

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. de ore
1.	Pregătirea de seminare	40
2.	Activitatea pe platforma Moodle, cursul electronic	22
3.	Realizarea prezentării nr. 1 (L_{i1})	35
4.	Realizarea prezentării nr. 2 (L_{i2})	35
Total		132

Evaluarea

Evaluarea activității de învățare a studentului se va desfășura în conformitate cu Regulamentul cu privire la evaluarea rezultatelor academice ale studenților, ciclul I, studii superioare de licență, în Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți, aprobat prin hotărârea Senatului USARB, proces-verbal nr. 1 din 29.08.2022.

Activitatea de învățare a masterandului, inclusiv activitatea individuală, finalitățile de studiu și competențele dobândite sunt verificate și apreciate pe parcursul semestrului prin:

- evaluarea curentă (discuții, prezentări publice, lucrare în formă scrisă);
- evaluarea lucrului individual;
- evaluarea semestrială (examenul).

Evaluarea curentă se efectuează prin discuții, prezentări publice, lucrare în formă scrisă. Numărul minim de note de la evaluările curente este 3.

Nota semestrială (N_s) se calculează ca media aritmetică dintre notele de la evaluările curente și notele pentru lucrul individual (cu precizia până la două zecimale) conform formulei de mai jos:

$$N_s = (N_1 + N_2 + N_3 + L_{i1} + L_{i2}) / 5$$

Unde: $N_1 - N_3$ – notele evaluărilor curente obținute în cadrul seminarelor; L_{i1}, L_{i2} – notele obținute pentru lucrul individual.

În cazul neprezentării fără motive întemeiate la seminare, suma punctelor obținute se va împărți la 5. Masterandul care nu s-a prezentat la seminare din motive întemeiate, justificate prin documente, are dreptul să acumuleze note curente până la începutul sesiunii. Pentru a fi admis la evaluarea semestrială (examen), nota semestrială (N_s) nu poate fi mai mică de 5.

La seminare se va ține cont de participarea activă a masterandului în dezbateri interactive în cadrul orelor, în realizarea sarcinilor de lucru, cunoștințe teoretice și abilitatea de sinteză a materialului didactic.

Evaluarea semestrială (examen) se realizează la finalizarea unității de curs sub formă de examen scris (test scris/electronic pe platforma de învățare Moodle) sau oral, în baza biletelor (model Bilet de examinare – *Anexa 1.*).

Nota generală/finală (N_f) a unității de curs se calculează după formula:

$$N_f = (N_s + N_e)/2$$

Unde: N_f – nota finală/generală; N_s – nota semestrială; N_e – nota de la examen.

Chestionar

1. Conceptul de Evaluare Strategică de Mediu (ESM) și scopul său principal.
2. Diferența dintre abordarea preventivă și cea corectivă în contextul ESM.
3. Principalele avantaje ale aplicării ESM în elaborarea planurilor și programelor.
4. Diferențele principale între Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM) și ESM privind nivelul de aplicare și obiectivele.
5. Modul în care ESM completează și sprijină EIM în cadrul planificării durabile.
6. Exemple de aplicare: planuri sau programe pentru ESM și proiecte pentru EIM.
7. Actorii principali implicați în procesul ESM: autorități, inițiatori, consultanți și public.
8. Responsabilitățile autorității competente de mediu în cadrul procesului ESM.
9. Rolul publicului și contribuția sa la îmbunătățirea calității evaluării strategice.
10. Etapele principale ale procesului ESM conform cadrului european și național.
11. Etapa de screening și importanța acesteia în procesul ESM.
12. Rolul etapei de scoping în definirea conținutului raportului ESM.
13. Procesul de monitorizare post-adoptare a unui plan sau program supus ESM.
14. Metode utilizate pentru identificarea și evaluarea efectelor semnificative asupra mediului.
15. Conceptul de scenarii alternative în ESM și importanța lor pentru luarea deciziilor.
16. Utilizarea indicatorilor de mediu în procesul de evaluare și monitorizare.
17. Exemple concrete de aplicare a ESM într-un sector (energie, transport, agricultură, turism) și beneficiile obținute.
18. Integrarea ESM cu alte instrumente de politici publice: planificare strategică, analiza cost-beneficiu, evaluarea sustenabilității.
19. Actul normativ european principal care reglementează ESM: denumire, an, scop.
20. Modul în care Republica Moldova a implementat Directiva ESM în legislația națională, inclusiv acte normative relevante și autorități responsabile.

Resurse informaționale

1. BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ AL REPUBLICII MOLDOVA (BNS). *Resursele naturale și mediul în Republica Moldova: Culegere statistică, ediția 2024*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, [S. n.], 2024. ISBN 978-9975-53-418-5.
2. CAPCELEA, Arcadie. *Sistemul evaluării de mediu*. Chișinău: S.n., Bon Offices, 2024. 344 p. ISBN 978-5-36241-199-2.
3. CAPCELEA, Arcadie; CAPCELEA, Victor și Valeriu, CAPCELEA. *Bazele managementului ecologic (Manual pentru instituțiile de învățământ superior)*. Bălți: Indigou color, 2020. 255 p. ISBN 978-9975-3382-7-1.
4. *Directive 2001/42/EC privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului*. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32001L0042>
5. GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA. MINISTERUL MEDIULUI. *Documente de politici în domeniul mediului și Rapoartele de monitorizare*. Disponibil: <https://mediu.gov.md/ro/content/documente-de-politici-%C3%AEn-domeniul-mediului-%C8%99i-rapoartele-de-monitorizare>
6. GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA. MINISTERUL MEDIULUI. *Legislația națională*. Disponibil: <https://mediu.gov.md/ro/content/legisla%C5%A3ia-na%C5%A3ional%C4%83>
7. GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA. MINISTERUL MEDIULUI. *Lista tratatelor internaționale*. Disponibil: <https://mediu.gov.md/ro/node/5249>
8. GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA; UNITED NATIONS MOLDOVA. *Adaptarea Agendei 2030 la contextul Republicii Moldova*. Chișinău, 2017. 115 p. Disponibil: <https://www.undp.org/ro/moldova/publications/adaptarea-agendei-2030-de-dezvoltarea-durabila-la-contextul-republicii-moldova>
9. INSPECTORATUL PENTU PROTECȚIA MEDIULUI. *Anuarul IPM – 2024 „Protecția mediului în Republica Moldova”*. Chișină, 2025. 294 p.

	<p>Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului Catedra de științe ale naturii și agroecologie</p>	
---	--	---

Proces verbal nr. _____
Șeful catedrei: _____

Unitatea de curs: **EVALUAREA STRATEGICĂ DE MEDIU**

Bilet de examinare nr.

1. Conceptul de Evaluare Strategică de Mediu (ESM) și scopul său principal.
2. Etapele principale ale procesului ESM conform cadrului european și național.
3. Integrarea ESM cu alte instrumente de politici publice: planificare strategică, analiza cost-beneficiu, evaluarea sustenabilității.

Date examinării: _____

Examinator: Lucia MACRII, dr., lect. univ.